

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
GRAD RIJEKA

**Odjel gradske uprave za zdravstvo i
socijalnu skrb**

KLASA: 500-02/11-02/13

URBROJ: 2170/01-05-00-11-1

Rijeka, 11.03.2010.

GRADONAČELNIKU GRADA RIJEKE
na razmatranje i usvajanje

PREDMET: Informacija o provedbi Socijalnog programa Grada Rijeke u 2010.

Pripremila:
Mr.sc. Kristina Dankić

PROČELNICA
Ankica Perhat, dipl.oec.

Informacija o provedbi Socijalnog programa Grada Rijeke u 2010.

1. Riječko socio-ekonomsko okruženje

Uz dugogodišnju nepovoljnu demografsku situaciju koju karakteriziraju trendovi brojčanog smanjivanja i starenja stanovništva, proteklo razdoblje u Rijeci bilo je obilježeno i ekonomskom krizom.

Negativna gospodarska kretanja u državi nepovoljno su utjecala i na lokalno tržište rada, pa je i u 2010. zabilježena tendencija smanjenja gospodarske aktivnosti, smanjenje zaposlenosti i trend rasta nezaposlenosti zbog gubitka radnih mjesta i smanjenih šansi zapošljavanja za one koji ulaze na tržište rada, smanjenje ili zamrzavanje plaća zaposlenih, povećanje broja zaposlenih koji ne dobivaju plaću za obavljani rad ili im se plaće isplaćuju s velikim zakašnjenjem.

Iako podacima o dohodovnoj nejednakosti i siromaštvu u gradu ne raspolažemo, plauzibilno je očekivati da su oni slični onima na razini države. Prema podacima iz *Izvešća o provedbi Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju Republike Hrvatske (JIM), u 2009. godini* (<http://www.mzss.hr>) stopa rizika od siromaštva stagnira, a relativni jaz rizika od siromaštva blago raste.

Međutim, treba istaknuti da je utvrđeno da najstarija dobna skupina (65+) ima stopu rizika od siromaštva iznad nacionalnog prosjeka ukupne populacije, te da u toj dobnoj skupini postoji najveća razlika između stopa rizika od siromaštva muškaraca i žena. Također, pokazalo se da su stope rizika od siromaštva najviše porasle u samačkim kućanstvima i jednoroditeljskim obiteljima. Uočeno je da je većina radno neaktivnih osoba u prethodnom razdoblju, ipak, bila zaštićena od dramatičnijeg rasta siromaštva (sredstva za socijalna prava nisu smanjivana i ove osobe nisu bile direktno pogođene nepovoljnim kretanjima na tržištu rada). Rizik od siromaštva se, zapravo, u većoj mjeri povećao među radnoaktivnom populacijom, a može se očekivati i povećanje dječjeg siromaštva (posebice u kućanstvima s dvoje i više djece) zbog toga što bi roditelji i nadalje mogli ostajati bez posla te zbog rasta troškova obrazovanja (ukidanje besplatnih udžbenika i slično).

U navedenom nepovoljnom socio-ekonomskom kontekstu najveći izazov tijekom protekle godine bio je zadržati ranije postignutu razinu socijalnih prava koja građani mogu ostvariti putem Socijalnog programa Grada Rijeke, dok će planirane značajnije reforme socijalnog programa slijediti po izlasku iz ekonomske krize i izmjenama mjerodavnog zakona.

2. Zaštita socijalno ugroženih skupina stanovnika (provedba mjera iz Odluke o socijalnoj skrbi Grada Rijeke)

Socijalna skrb predstavlja djelatnost od posebnog interesa za RH. Njome se osigurava i ostvaruje pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba (npr. hrana, mjesto stanovanja i sl.) socijalno ugroženih, nemoćnih i drugih osoba, koje one same ili uz pomoć članova obitelji ne mogu zadovoljiti zbog nepovoljnih osobnih, gospodarskih, socijalnih i drugih okolnosti (npr. bolest, radna nesposobnost, nezaposlenost i sl.).

Sustav socijalne skrbi u RH predviđa prava na sljedeće oblike pomoći: savjetovanje; pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća; stalnu pomoć; pomoć za podmirenje troškova stanovanja; doplatka za pomoć i njegu; pomoć u njegu u kući; osobnu invalidninu; naknadu do zaposlenja; skrb izvan vlastite obitelji i status roditelja njegovatelja.

Djelatnost socijalne skrbi obavljaju centri za socijalnu skrb i druge ustanove socijalne skrbi te upravna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Sredstva za obavljanje djelatnosti i ostvarivanje prava socijalne skrbi utvrđenih *Zakonom o socijalnoj skrbi* osigurava RH i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Sukladno prethodno spomenutom *Zakonu o socijalnoj skrbi*, Grad Rijeka od 1993. godine, na temelju Odluke o socijalnoj skrbi Grada Rijeke, osigurava socijalno ugroženim građanima ostvarivanje socijalnog prava na podmirenje troškova stanovanja (najamnine, komunalne naknade, električne energije, plina, centralnog grijanja, vode i odvodnje i odvoza smeća).

Međutim, osim ovog zakonskog minimuma socijalnih prava koje je Grad Rijeka dužan osigurati, građanima se kontinuirano osiguravaju socijalna prava u većem opsegu no što to predviđa Zakon, pa čak i neki oblici pomoći koji uopće nisu predviđeni spomenutim Zakonom. Ta se socijalna prava uvode na osnovi sustavnog praćenja socio-demografskih i socio-ekonomskih pokazatelja i istraživanja socijalnih potreba građana. Dakle, u okviru gradskog socijalnog programa građani mogu dobiti i pomoć za podmirenje troškova prehrane, javnog prijevoza, zdravstvenih i socijalnih usluga, redovitog programa predškolskih ustanova, te novčanu pomoć i različite jednokratne potpore, odnosno ukupno 24 različita oblika pomoći.

Prava iz socijalne skrbi mogu ostvariti korisnici koji ispunjavaju jedan od sljedećih uvjeta: socijalni uvjet, uvjet prihoda, posebni uvjet, uvjet korištenja doplatka za djecu, uvjet darivanja krvi ili uvjet tjelesnog oštećenja.

Socijalni uvjet ispunjavaju građani koji pri Centru za socijalnu skrb Rijeka ostvaruju jedno od prava: pravo na stalnu pomoć, pravo na doplatu za pomoć i njegu, pravo na pomoć i njegu u kući ili pravo na osobnu invalidninu.

Uvjet prihoda ispunjavaju građani čiji su ukupni mjesečni prihodi, ostvareni po osnovi rada, imovine, prihoda od imovine ili na neki drugi način, niži od gradskih cenzusa prihoda. Uvjet prihoda trenutno ispunjavaju samci s prihodom do 2.000,00 kn, dvočlane obitelji s prihodom do 2.900,00 kn, tročlane obitelji s prihodom do 3.900,00 kn, četveročlane obitelji s prihodom do 5.000,00 kn. Kod brojnijih obitelji za svakog se daljnjeg člana cenzus prihoda uvećava za 700,00 kn (npr. deveteročlane obitelji ispunjava ovaj uvjet ako ima prihode niže od 8.500,00 kn).

Posebni uvjet ispunjavaju građani koji imaju status stradalnika Domovinskog rata i članovi njihovih obitelji.

Uvjet darivanja krvi ispunjavaju dragovoljni darivatelji krvi (nezaposlene osobe i umirovljenici): muškarci sa 40 i više darovanja i žene sa 25 i više darovanja.

Uvjet tjelesnog oštećenja ispunjavaju slijepi osobe, gluhe osobe, osobe oboljele od cerebralne i dječje paralize, osobe oboljele od multiple skleroze, bubrežni bolesnici (dijalizirani i transplantirani) i ostale osobe s tjelesnim oštećenjem od 70% i više.

Spomenutim su uvjetima, zapravo definirane i kategorije potencijalnih korisnika Socijalnog programa Grada Rijeke. Ukratko, može se reći da su to pojedine kategorije korisnika državne socijalne skrbi i članovi njihovih obitelji, samci i obitelji s prihodima nižim od gradskih cenzusa, stradalnici iz rata i članovi njihovih obitelji, pojedine kategorije osoba s invaliditetom ili teže oboljelih osoba i pojedine kategorije dragovoljnih darivatelja krvi.

Usto, treba reći da je osnovni uvjet za ostvarivanje prava na pomoć hrvatsko državljanstvo i prebivalište na području Grada Rijeke.

Isto tako valja istaknuti da je Socijalnim programom Grada Rijeke najveći broj oblika pomoći (oko dvadesetak) namijenjen korisnicima koji se nalaze u državnoj socijalnoj skrbi jer se radi o socijalno najugroženijoj skupini stanovništva (samci i obitelji koji nemaju dovoljno sredstava za uzdržavanje i nisu ih u mogućnosti ostvariti svojim radom, prihodima od imovine i sl., te osobe koje zbog (težih) tjelesnih ili mentalnih oštećenja, trajnih promjena u zdravstvenom stanju ili starosti ne mogu same zadovoljiti osnovne životne potrebe).

Pojedine kategorije korisnika, međutim, mogu ostvariti pravo na samo jedan oblik pomoći, poput primjerice dobrovoljnih darivatelja krvi, koji mogu ostvariti isključivo pravo na podmirenje troškova javnoga gradskog prijevoza.

Tijekom 2010. godine različite oblike pomoći koristilo je ukupno **13.249** korisnika (samaca i obitelji), koji su ostvarili ukupno **23.044** prava na različite oblike pomoći (u prosjeku 1,7 po korisniku).

Treba napomenuti da ovi podaci ne uključuju podatke o korisnicima specijalnog prijevoza za osobe s invaliditetom (kojih je u 2010. bilo 376) o kojima se vodi zasebna evidencija i korisnicima javnog gradskog prijevoza starijima od 65 godina s prihodima nižim od dvije tisuće kuna mjesečno (kojih je u 2010. bilo 4.780) o kojima se ne vode specifične evidencije.

Slijedi prikaz broja korisnika i broja ostvarenih **oblika pomoći**, iz kojeg se vidi da se najveći broj ostvarenih prava odnosi na pravo na podmirenje troškova stanovanja (7.702 ostvarenih prava ili 33% od ukupnog broja ostvarenih prava), pravo na podmirenje troškova prijevoza (5.586 ostvarenih prava ili 24% od ukupnog broja ostvarenih prava), te pravo na podmirenje troškova prehrane (4.857 ostvarenih prava ili 21% od ukupnog broja ostvarenih prava).

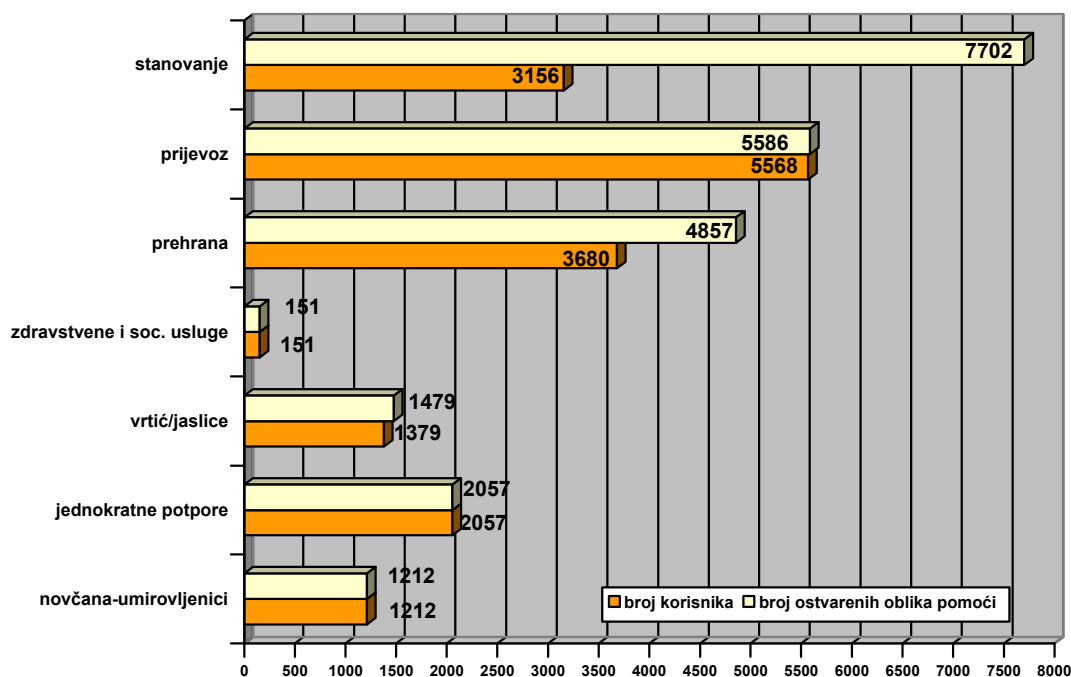
Spomenuto pravo na podmirenje troškova stanovanja ostvaruje 3.156 korisnika ili 24% ukupnog broja korisnika. Svaki korisnik ovog prava u prosjeku ostvaruje 2,4 različita podoblika troškova stanovanja (npr. pravo na podmirenje najamnine, pravo na podmirenje komunalnih usluga i sl.).

Pravo na podmirenje troškova javnog gradskog prijevoza ostvaruje 5.568 korisnika ili 42% ukupnog broja korisnika.

Pravo na podmirenje troškova prehrane ostvaruje 3.680 korisnika ili 28% ukupnog broja korisnika. U prosjeku svaki korisnik ovog prava ostvaruje 1,3 različita podoblika troškova prehrane (npr. pučka kuhinja, ručak za umirovljenike, prehrana u produženom boravku i sl.).

Broj korisnika i ostvarenih oblika pomoći

oblik pomoći

Slijedi prikaz broja ukupno ostvarenih oblika pomoći, kao i broja ostvarenih specifičnih (pod)oblika pomoći u prosincu 2009. i 2010. godine (stanje na dan 31. prosinca), te indeks njihova porasta, odnosno smanjenja.

**Broj ostvarenih oblika pomoći prema Odluci o socijalnoj skrbi Grada Rijeke
(stanje na dan 31.12. 2009. i 2010.)**

OBLICI POMOĆI	2009.	2010.	indeks
NAKNADA TROŠKOVA STANOVANJA			
Najamnina	356	371	104,2
Podstanarina	562	661	117,6
Električna energija	146	151	103,4
Plin	516	541	104,8
Voda i odvodnja	1.797	1.826	101,6
Odvoz smeća	1.798	1.827	101,6
Centralno grijanje	413	430	104,1
Komunalna naknada	537	553	103,0
NAKNADA TROŠKOVA JAVNOG PRIJEVOZA			
Javni gradski prijevoz	4.941	5.252	106,3
Prijevoz osoba s invaliditetom specijalnim kombi vozilom	227	251	110,6
NAKNADA TROŠKOVA PREHRANE			
Prehrana dojenčadi	134	152	113,4
Marenda u OŠ	2.301	2.229	96,9
Prehrana u produženom boravku u OŠ	793	783	98,7
Pučka kuhinja	799	874	109,4
Ručak za umirovljenike	73	70	95,9
NAKNADA TROŠKOVA ZDRAVSTVENIH I SOCIJALNIH USLUGA			
Usluga pomoći i njege u kući	75	80	106,7
Smještaj u Psihijatrijsku bolnicu Lopača	38	37	97,4
NAKNADA TROŠKOVA REDOVITOG PROGRAMA PREDŠKOLSKIH USTANOVA			
Boravak djece u jaslicama i vrtićima	1.005	1.032	102,7
NOVČANE POTPORE			
Mjesečna novčana potpora za umirovljenike	1.082	1.192	110,2
JEDNOKRATNE POTPORE*			
Poklon bon-oprema za novorođenčad	204	230	112,7
Poklon bon-školski pribor za učenike I. razreda OŠ**	244	-	-
Poklon bon-školski udžbenici za učenike OŠ i SŠ***	1.489	1.097	73,7
Novčana potpora djeci (srednjoškolcima i studentima) poginulih branitelja iz DR	63	44	69,8
Novčana potpora za ogrjev	677	717	105,9
Naknada troškova pogrebnih usluga	33	28	84,8
UKUPNO	20.303	20.428	100,5

* ukupno godišnje

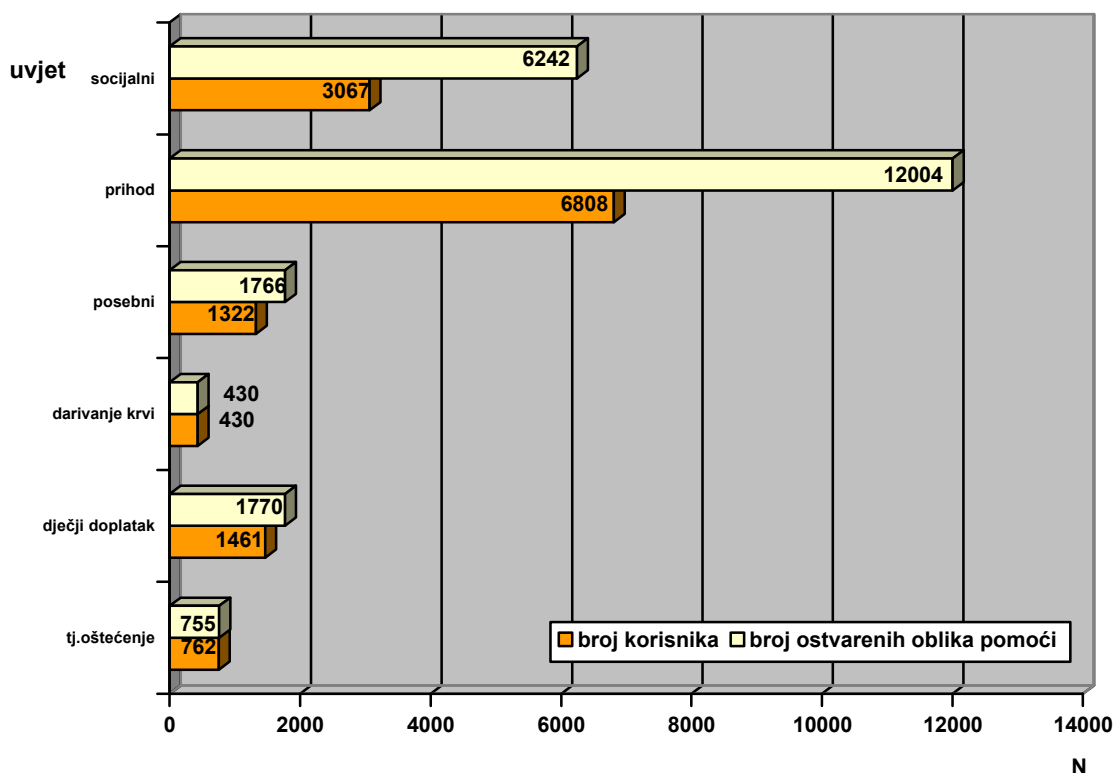
** uračunat u poklon-bon za školske udžbenike za učenike I. razreda

*** 2010. godine poklon bon nije dodjeljivan učenicima srednjih škola

Slijedi prikaz broja korisnika i broja ostvarenih oblika pomoći **prema osnovnim uvjetima za njihovo dobivanje**, iz kojeg se vidi da najveći broj korisnika pripada kategoriji korisnika (samaca i obitelji) koji imaju prihode niže od gradskih cenzusa prihoda s obzirom na broj članova kućanstva, odnosno onih koji zadovoljavaju gradski uvjet prihoda (6.808 korisnika ili 51% od ukupnog broja korisnika), te da ista skupina ostvaruje ukupno najveći broj prava (12.004 prava ili 52% od ukupnog broja ostvarenih prava).

Treba, ipak, napomenuti da kategorija korisnika državne socijalne skrbi, tj. ona koja ispunjava gradski socijalni uvjet, prosječno po korisniku ostvaruje najveći broj prava (2 prava po korisniku). **Ovi podaci potvrđuju da se Socijalnim programom Grada Rijeke najviše štite upravo oni građani o kojima je Grad dužan skrbiti (određene kategorije korisnika državne socijalne skrbi), kao i građani koji zbog materijalne deprivacije trebaju pomoć.**

Broj korisnika i ostvarenih oblika pomoći prema uvjetu za dobivanje pomoći

U nastavku slijede detaljniji prikazi provedbe mjera osiguranja prava na troškove stanovanja, te ostalih prava koje građani mogu ostvariti na temelju Odluke o socijalnoj skrbi Grada Rijeke.

2.1. Osiguranje prava na podmirenje troškova stanovanja

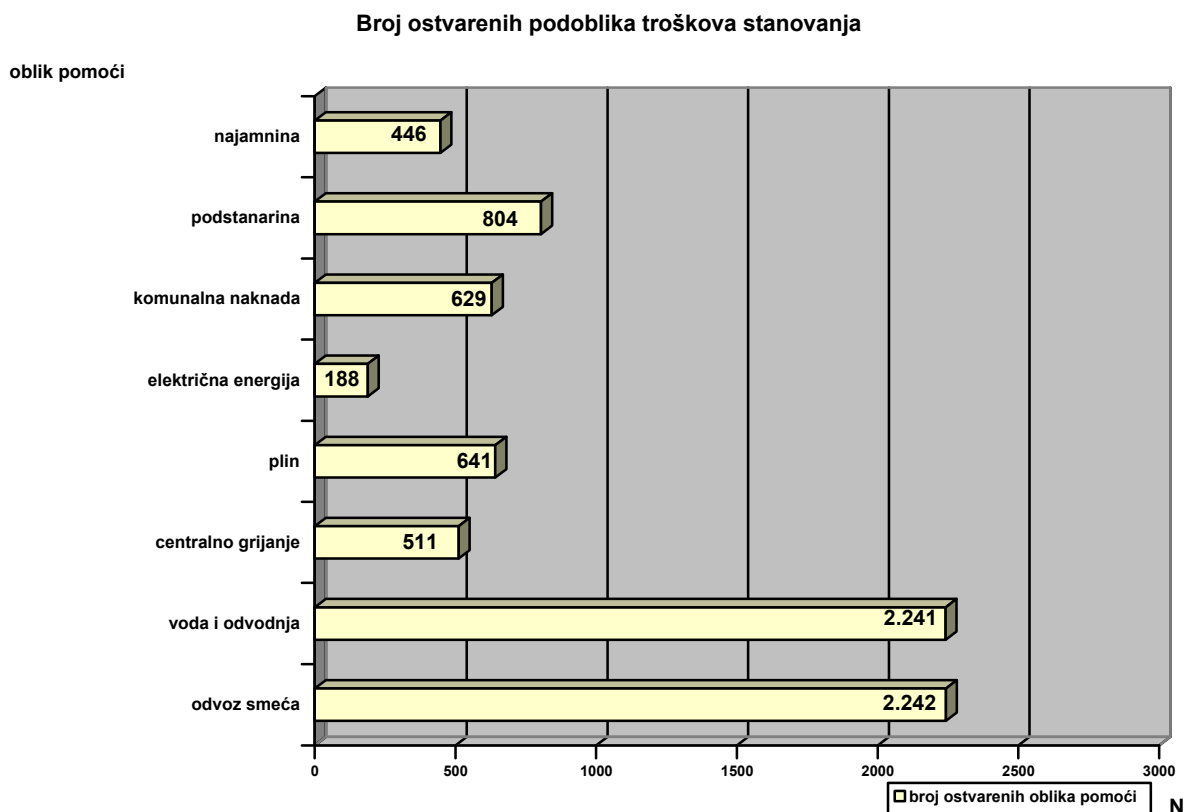
Prema podacima Centra za socijalnu skrb Rijeka, na dan 31. prosinca 2010. godine u skrbi Centra bilo je ukupno 975 korisnika stalne pomoći (584 samaca i 391 obitelj), 3.758 korisnika doplatka za pomoć i njegu, 48 korisnika pomoći i njege u kući, te 861 korisnik osobne invalidnine.

Kao što je napomenuto, Grad Rijeka, kao jedinica lokalne samouprave obvezna je osigurati tim korisnicima pravo na troškove stanovanja. Međutim, treba istaknuti da, osim što osigurava veći opseg ovoga prava navedenim korisnicima, Grad osigurava ovo pravo i drugim kategorijama socijalno ugroženih građana (građanima koji zadovoljavaju gradski uvjet prihoda, odnosno poseban uvjet).

Pravo na **podmirenje troškova stanovanja** podrazumijeva podmirenje troškova zaštićene ili slobodno ugovorene najamnine za stan u vlasništvu pravne osobe, troškova slobodno ugovorene najamnine za stan u vlasništvu fizičke osobe (podstanarina), troškova električne energije, troškova vode i odvodnje otpadnih voda, troškova odvoza kućnog smeća, troškova plina i troškova centralnoga grijanja.

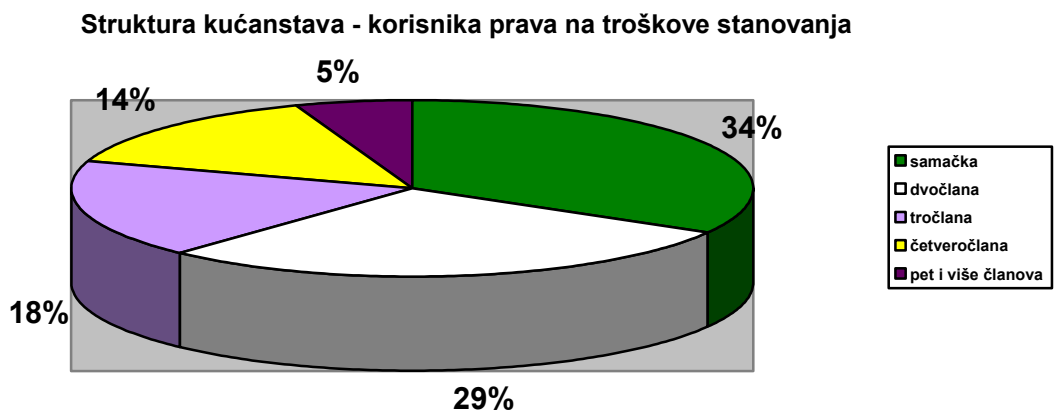
U protekloj godini, ovo je pravo ostvarilo ukupno **3.156 korisnika** (1.049 samaca i 2.107 obitelji). Među njima je 971 (31%) onih koji zadovoljavaju gradski socijalni uvjet, 2.004 samaca i obitelji (63%) koji zadovoljavaju gradski uvjet prihoda, te 181 (6%) korisnika koji zadovoljavaju gradski posebni uvjet.

Ovi korisnici ostvarili su ukupno **7.702** prava na različite troškove stanovanja, odnosno u prosjeku svaki korisnik ostvario je 2,4 različita prije spomenuta podoblika troškova stanovanja.

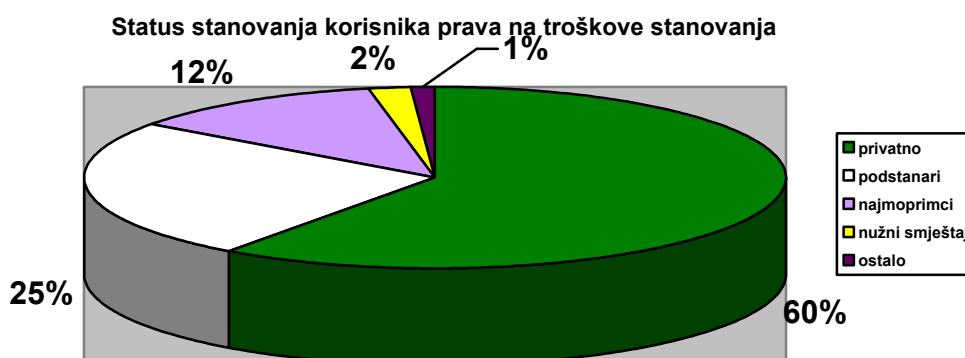

Prosječna dob nositelja prava na ovaj oblik pomoći iznosi 58 godina. Među nositeljima prava više je osoba ženskog spola (54%), nego muškog (45%). S obzirom na radni status, najveći broj nositelja ima status umirovljenika (51,5%), potom slijede nezaposleni (26%) i zaposleni (18%).

Analizirajući strukturu kućanstava korisnika prava na troškove stanovanja prema broju članova, koji se kreće od minimalno jednog do maksimalno 9 članova, utvrđeno je da su ta kućanstva u prosjeku dvočlana. Na osnovi istih podataka, može se reći da je **7.310 građana Rijeke** (od toga 1.049 ili 34% samaca) ostvarilo pravo na djelomično ili potpuno podmirenje troškova stanovanja.

Prema statusu stanovanja najviše ovih korisnika (60%) živi u stanu koji je njihovo privatno vlasništvo. Ostalih 25% korisnika su najmoprimci stana u vlasništvu fizičkih osoba (podstanari), 12% najmoprimci sa slobodno ugovorenom najamninom ili za zaštićenom najamninom stana u vlasništvu pravnih osoba, 2% korisnici gradskog nužnog smještaja i 1% osobe koje imaju neki drugi status stanovanja.

2.2. Osiguranje drugih oblika pomoći

Kao što je napomenuto Grad Rijeka omogućava svojim građanima ostvarenje određenih oblika pomoći koji uopće nisu predviđeni *Zakonom o socijalnoj skrbi*. Radi se o **podmirenju troškova prehrane, prijevoza, zdravstvenih i socijalnih usluga, redovitog programa predškolskih ustanova, te pružanju različitih jednokratnih potpora i mjesečne novčane pomoći umirovljenicima.**

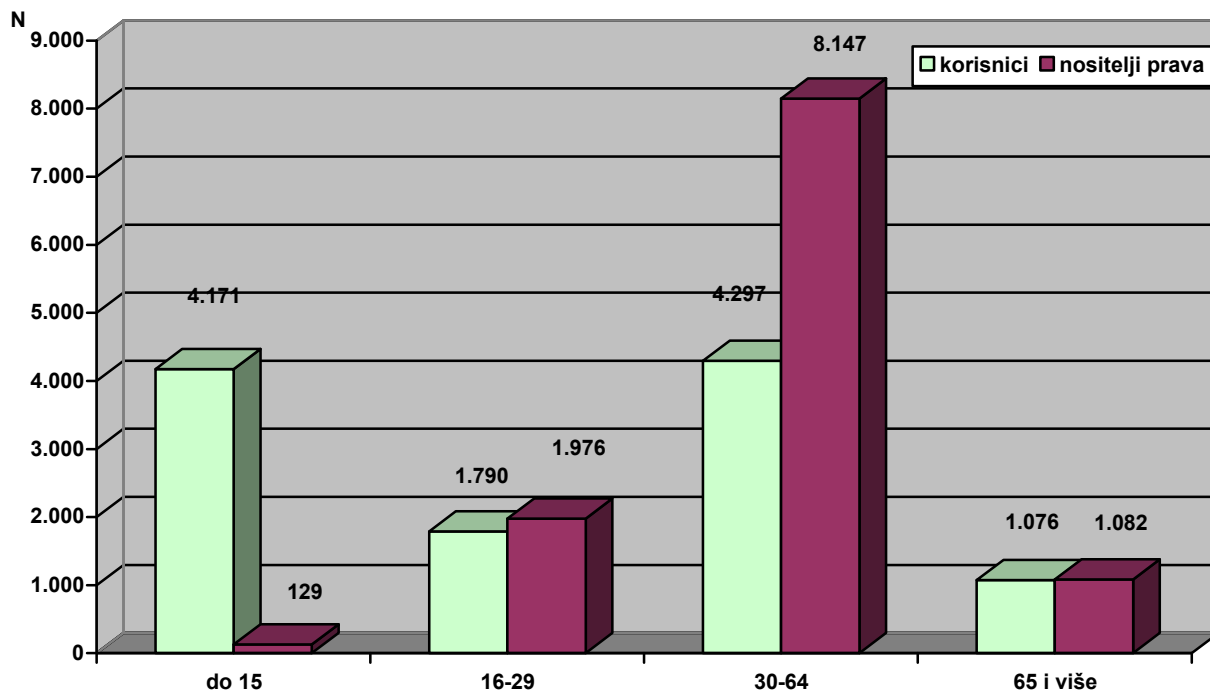
Pravo na podmirenje navedenih troškova ostvarilo je ukupno **11.334 korisnika, odnosno građana** (od toga 1.241 građana koji ostvaruju i pravo na troškove stanovanja i 10.093 građana koji isključivo ostvaruju pravo na neki od ostalih oblika pomoći). Oni su ostvarili ukupno **15.342** oblika pomoći (u prosjeku svaki građanin ostvaruje po jedan oblik pomoći).

Kako se ovdje radi o oblicima pomoći koje su usmjerene na pojedinca, slijede neki osnovni socio-demografski podaci o njima.

Nešto je više korisnika ženskog (53%) nego muškog spola (47%). Raspon dobi korisnika kreće se od prvog mjeseca života do 101. godine starosti. Prosječna dob korisnika iznosi 33 godine. Radi boljeg uvida u dobnu strukturu korisnika slijedi njihov prikaz po dobnim skupinama. Iz prikazanog se može vidjeti da je najveći broj nositelja prava (osoba na koju glasi rješenje npr. roditelj djeteta osnovnoškolske dobi koje koristi pravo na prehranu u produženom boravku u OŠ) na spomenute oblike pomoći u dobi između 30 i 64 godine, a najveći broj korisnika (osoba koja koristi pomoć npr. dijete osnovnoškolske dobi koje koristi pravo na prehranu u produženom boravku u OŠ) u dobi između 30 i 64 godine te u dobi do 15 godine života.

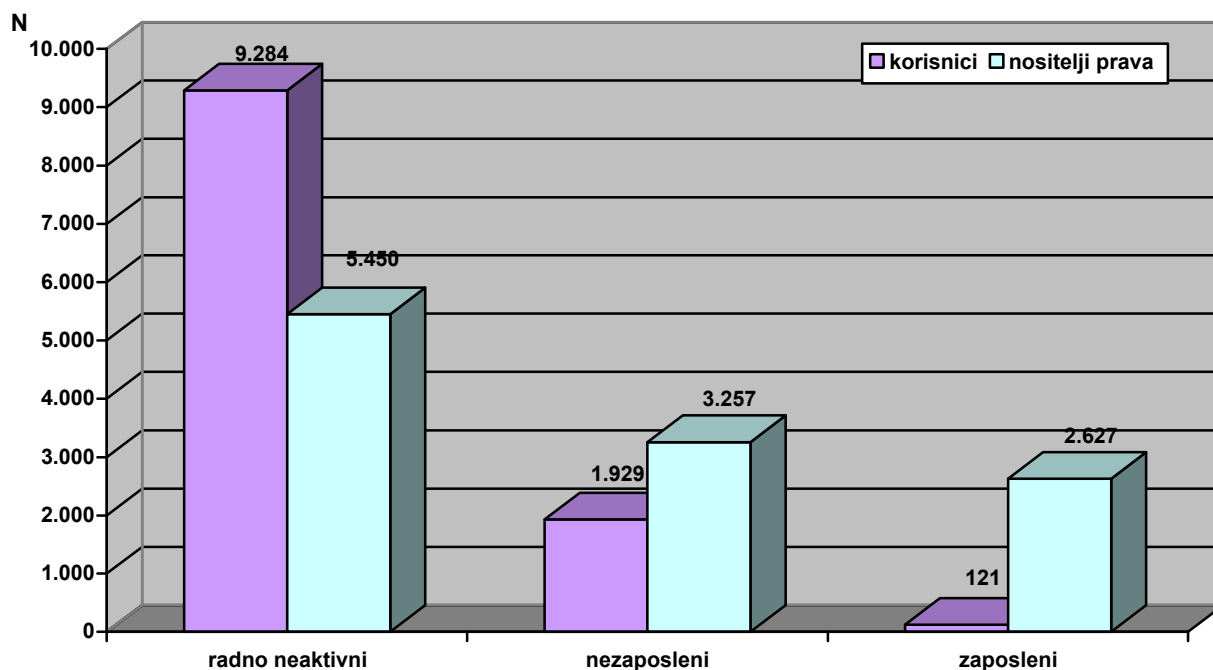

Broj korisnika i nositelja prava prema dobnim skupinama

S obzirom na radni status, među korisnicima kao i nositeljima prava na pomoć najviše je radno neaktivnih osoba, odnosno djece predškolske dobi, učenika, studenata, kućanica, umirovljenika i radno nesposobnih osoba (82% korisnika i 48% nositelja), zatim nezaposlenih (17% korisnika i 29% nositelja), a najmanje je zaposlenih (1% korisnika i 23% nositelja).

Broj korisnika i nositelja prava prema radnoj aktivnosti

Za provedbu spomenutih mjera iz **Socijalnog programa Grada Rijeke** protekle godine utrošeno je iz sredstava gradskih komunalnih društava 2.519.094,15 kuna, te 35.028.045,12 kuna iz gradskog proračuna, odnosno ukupno **37.547.139,27 kuna** ili **2.833,96 kuna po korisniku**.

Na kraju možemo reći da je **Socijalnim programom Grada Rijeke u užem smislu** (provedba mjera iz Odluke o socijalnoj skrbi Grada Rijeke) **obuhvaćeno 17.403 građana Rijeke, odnosno oko 12% ukupne gradske populacije**.

U širem smislu, Socijalni program Grada Rijeke podrazumijeva i druge mjere, o kojima slijedi više u nastavku.

3. Nužni i privremeni stambeni smještaj građana

U okviru Socijalnog programa Grada Rijeke korisnicima određenih oblika državne socijalne pomoći i/ili skrbi pri Centru za socijalnu skrb Rijeka koji nemaju stan u najmu, stan/kuću u privatnom (su)vlasništvu na području RH, nisu otkupili stan nad kojim postoji stanarsko pravo i prodali ga trećoj osobi, odnosno ne koriste stan u vlasništvu Grada Rijeke bez valjane pravne osnove, te onima koji, prema nalazu sanitarne inspekcije, žive u nehygijenskim stambenim prostorima i beskućnicima ako to dopušta njihova dob i zdravstveno stanje, osigurava se smještaj u tzv. gradskom nužnom smještaju.

Nužni smještaj podrazumijeva korištenje stambenih jedinica (jedna ili više prostorija/min. kvadratura 16m², uz mogućnost korištenja vode i zajedničkoga ili vlastitog sanitarnoga čvora) u objektima na trima gradskim lokacijama. Korisnicima (samcima i obiteljima) na raspolaganju je 180 stambenih jedinica, koje su krajem 2010. godine u potpunosti bile popunjene (u njima je stanovalo 438 osoba).

Građanima se u pravilu nužni smještaj dodjeljuje na dvije godine, a ako uredno podmiruju vlastite troškove stanovanja i pridržavaju se propisanoga kućnog reda, dodjeljuje im se i na dulje razdoblje.

Većina ih koristi prije spomenuta prava na pomoć za podmirenje troškova stanovanja (podmirenje usluge odvoza kućnog smeća i komunalnu naknadu te troškova korištenja vode do 5m³ mjesečno po članu obitelji i odvodnje otpadnih voda, kao i 50% cijene najamnine koja iznosi 1,84 kn/m² (npr. za 16m² korisnik plaća 14,75 kn najamnine mjesečno). Pruža im se i pomoć za podmirenje troškova električne energije iznosima od 140 do 260 kuna ovisno o broju članova obitelji.

Uz to Grad osigurava sredstva za tekuće održavanje objekata nužnog smještaja i ostale troškove, za koje je u 2010. godini utrošeno ukupno 184.839,43 kuna.

Tijekom protekle godine osiguran je privremen smještaj za tri osobe u Dom Gradskog društva Crvenog križa Rijeka, za što je utrošeno 32.711,00 kuna.

4. Programi i projekti socijalne i psihosocijalne zaštite socijalno osjetljivih skupina stanovnika

U širem smislu Socijalni program Grada Rijeke obuhvaća i pružanje potpore provedbi programa i projekata partnerskih organizacija izabраниh putem javnog natječaja koji Odjel godišnje objavljuje.

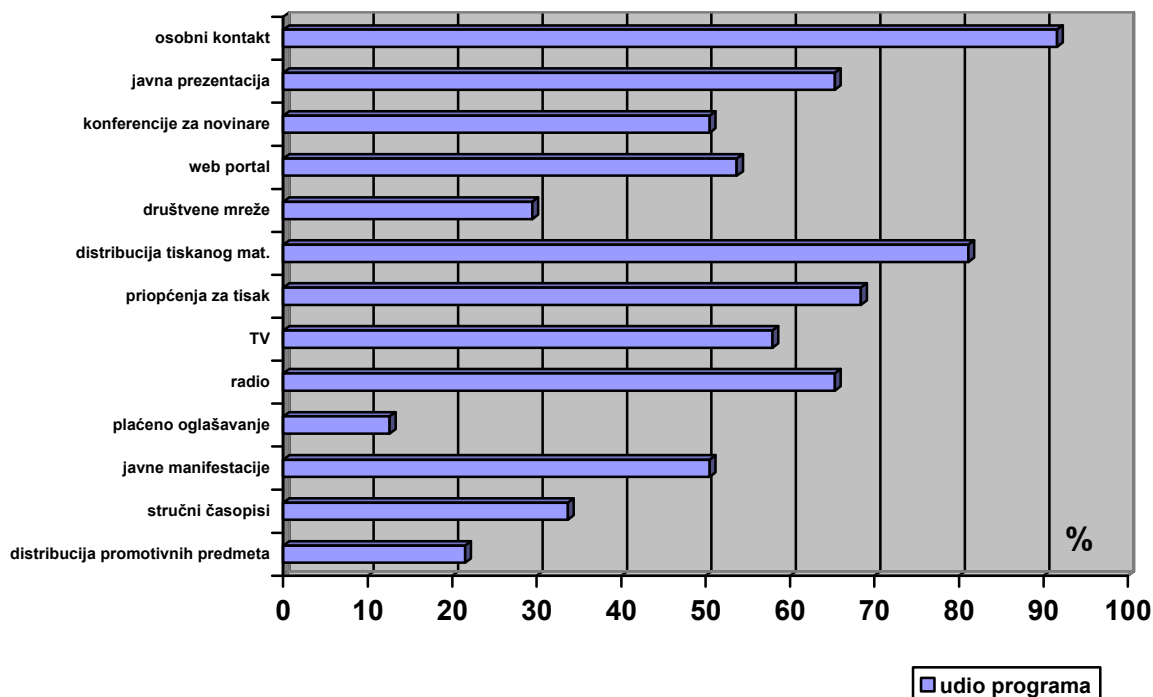
Za te je programe i projekte u 2010. godini utrošeno ukupno **6.326.842,46 kuna**.

Radi se o 96 projekata/programa čiji je cilj psihosocijalna zaštita posebno osjetljivih skupina stanovništva: djeca i mladi, žene i obitelji (posebice žrtava nasilja u obitelji), osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama u razvoju, osobe starije životne dobi, beskućnici, teško i kronično bolesne osobe i stradalnici rata. Te je projekte i programe provodilo 74 partnerskih organizacija (većinom udruga i ustanova).

Ukupno je u navedene projekte i programe bilo uključeno **45.560 korisnika**, od toga ih je 48% bilo muškog, 37% ženskog spola i 15% nepoznatog spola (nedostajući podaci).

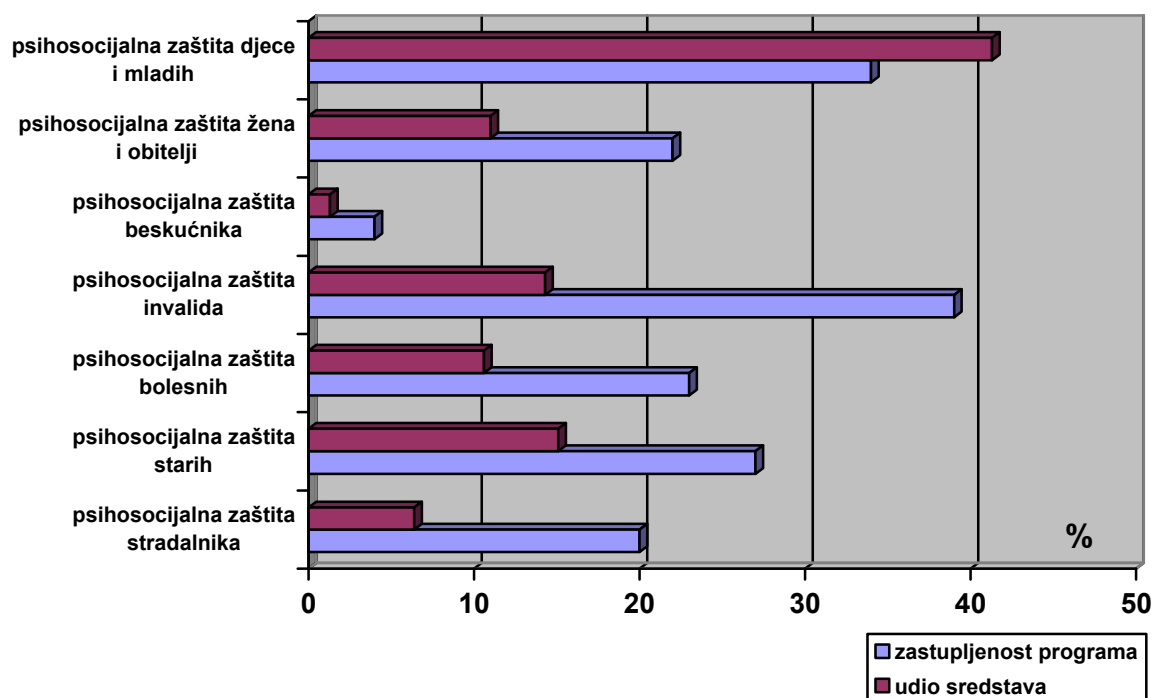
S obzirom na dob, 16% sudionika bilo je u dobi do 15 godina, 17% u dobi od 16 do 29 godina, 42% u dobi od 30 do 64 godina, 16% u dobi od 65 godina naviše i 9% nepoznate dobi (nedostajući podaci).

Načini promocije projekata i programa iz područja socijalne/psihosocijalne zaštite posebno osjetljivih skupina građana

Za informiranje spomenutih korisnika o svojim aktivnostima, ali i šire javnosti provoditelji su koristili različite načine. Najviše su informacije širili putem osobnog kontakta (npr. razgovori, sastanci, telefonski pozivi, sms poruke, e-mail, dopisi) i putem distribucije vlastitih promotivnih letaka, brošura, biltena, plakata i sl., a najrjeđe su za informiranje korisnika i promoviranje programa i projekata koristili plaćena oglašavanja i distribuciju promotivnih predmeta, vjerojatno jer se radi o načinima koji zahtijevaju najviše financijskih sredstava. Treba istaknuti da se tek nešto manje od trećine projekata/programa promovira putem društvenih mreža (npr. Facebook), a koje su zapravo besplatne i vrlo primjerene za informiranje i promociju, posebice, kod mlađe populacije.

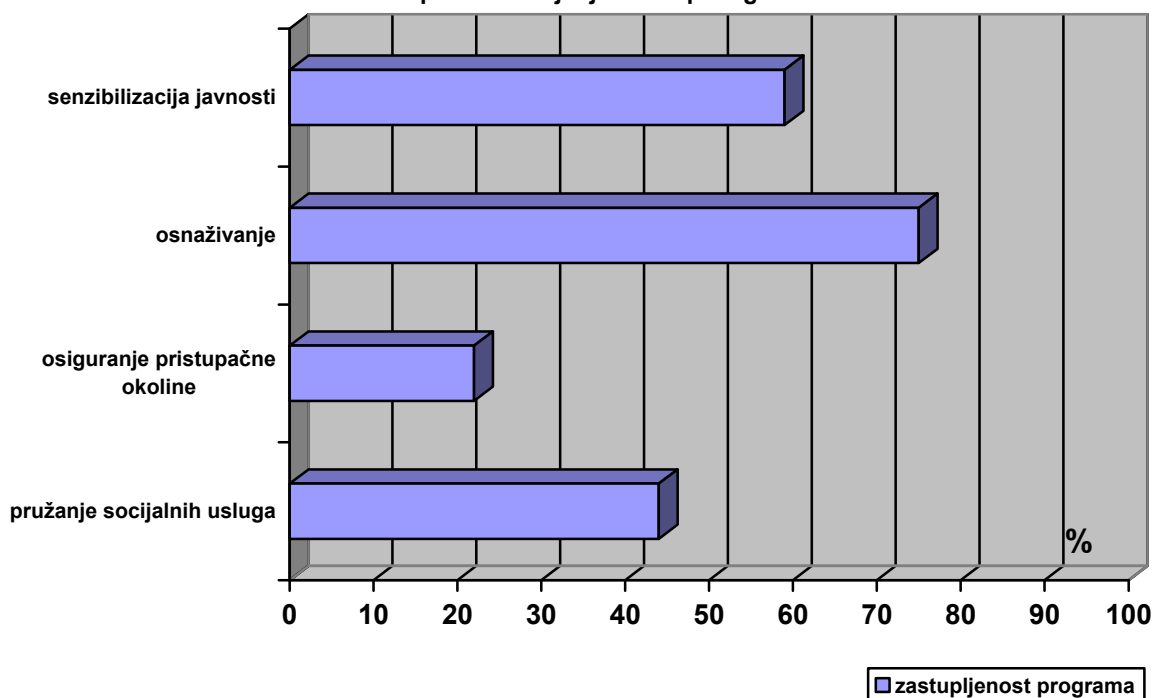
Projekti i programi iz područja socijalne/psihosocijalne zaštite posebno osjetljivih skupina građana

Najveći je broj projekata i programa usmjeren na socijalnu/psihosocijalnu zaštitu osoba s invaliditetom i djece s poteškoćama u razvoju te djece i mladih, dok je najveći iznos sredstava izdvojen za provedbu projekata i programa za djecu i mlade (uključuje rad ustanove Dječji dom Tić).

Najmanji broj programa i projekata, kao što se može vidjeti, bio je usmjeren na zaštitu beskućnika (koja je i najmanje brojna skupina građana), za koje je utrošeno i najmanje sredstava.

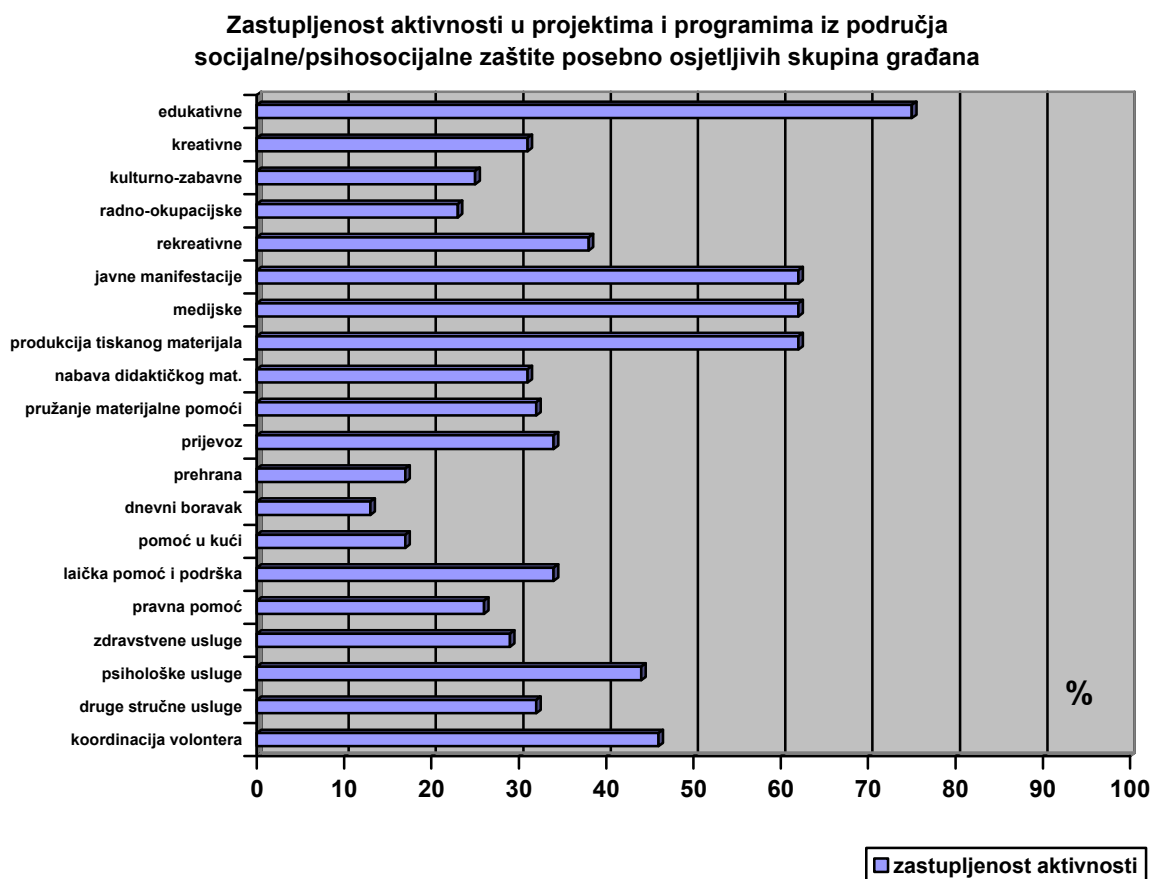
Specifični ciljevi projekata i programa iz područja socijalne/psihosocijalne zaštite posebno osjetljivih skupina građana

Specifični ciljevi tih projekata i programa bili su prije svega osnaživanje osobnog i društvenog funkcioniranja (npr. edukativne aktivnosti, savjetodavne usluge, kreativne aktivnosti), pružanje socijalnih usluga koje nisu osigurane putem gradske Odluke o socijalnoj skrbi (npr. prihvatilište za beskućnike, sklonište za žrtve nasilja, profesionalna rehabilitacija osoba s invaliditetom, palijativna skrb), i/ili osiguranje pristupačne fizičke okoline (npr. prilagodba prostora, uklanjanje arhitektonskih barijera) pojedinim spomenutim socijalno osjetljivim skupinama stanovništva, te senzibilizacija javnosti za probleme određene prije navedene skupine stanovništva (npr. organizacija javnih manifestacija, medijske aktivnosti).

Najveći broj projekata i programa (76%) bilo je usmjereno na osnaživanje neke od spomenutih socijalno osjetljivih skupina stanovništva, a najmanje (22%) na osiguranje pristupačne okoline.

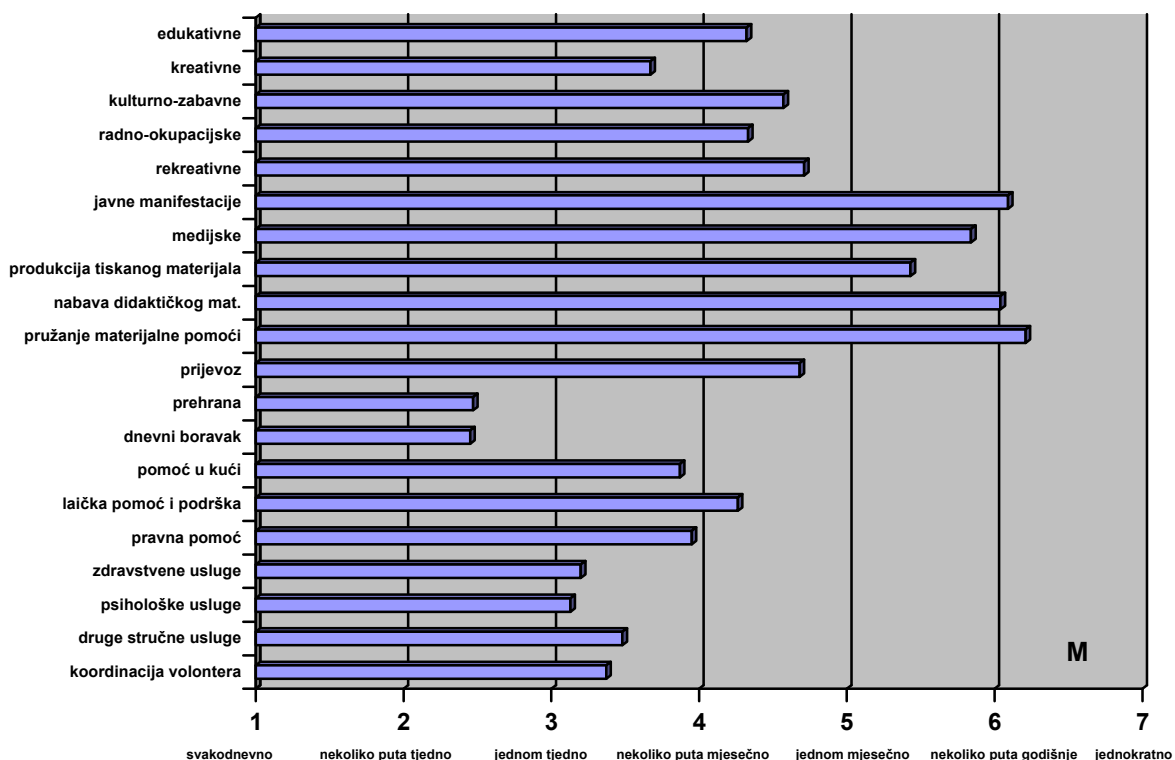
Kako bi ostvarili prije navedene ciljeve, provoditelji su za građane organizirali različite aktivnosti. Slijede prikazi o zastupljenosti pojedinih specifičnih aktivnosti u provedenim programima i projektima, te učestalosti njihove provedbe u zadnjih godinu dana.

Kao što se može vidjeti najviše programa i projekata podrazumijeva provedbu različitih edukativnih aktivnosti i različitih aktivnosti vezanih uz promociju (medijske aktivnosti, produkcija tiskanog promotivnog materijala, organizacija javnih manifestacija).

Najmanji broj projekata i programa podrazumijeva aktivnosti vezane uz pružanje socijalnih usluga, kao što su organizacija stanovanja/dnevnog boravka, organizacija ili distribucija prehrane i pružanje pomoći i njege u kući (npr. održavanje osobne higijene, obavljanje kućanskih poslova, nabava lijekova i hrane i sl.).

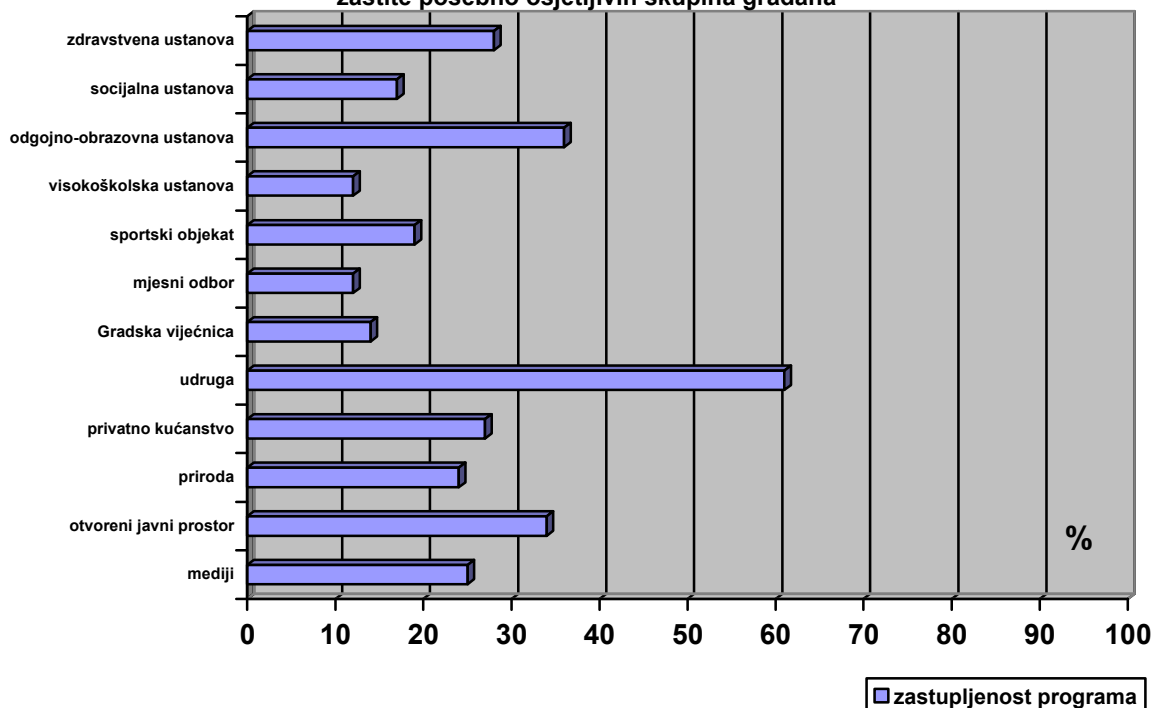
Učestalost provedbe aktivnosti u projektima i programima iz područja socijalne/psihosocijalne zaštite posebno osjetljivih skupina građana

Međutim, iako je najmanji broj programa/projekata usmjeren na organizaciju stanovanja/dnevnog boravka, organizaciju ili distribuciju prehrane i pružanje pomoći i njege u kući, treba istaknuti da su se od svih aktivnosti najčešće provodile (u prosjeku nekoliko puta tjedno), upravo organizacija stanovanja/dnevnog boravka, te organizacija ili distribucija prehrane, dok su se najrjeđe, odnosno u prosjeku nekoliko puta godišnje, provodile aktivnosti kao što su pružanje materijalne pomoći, nabava didaktičkog materijala i organizacija različitih manifestacija.

Podaci pokazuju da su se projektne/programske aktivnosti najčešće provodile u prostorima udruga, a najrjeđe u mjesnim odborima i visokoškolskim ustanovama, kao što se može vidjeti iz slijedećeg prikaza.

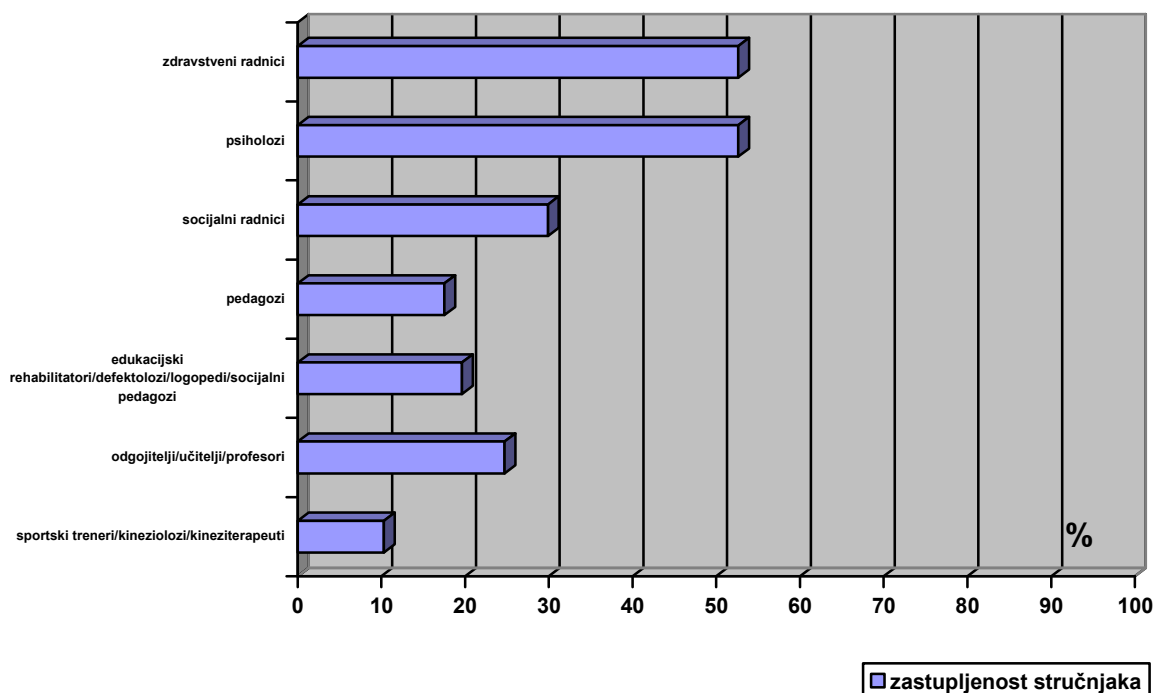
Mjesta provedbe projekata i programa iz područja socijalne/psihosocijalne zaštite posebno osjetljivih skupina građana

Iako su se aktivnosti nešto češće provodile na grupnoj razini (u 85% projekata/programa), treba naglasiti da su se u 73% projekata/programa korisnicima neke od aktivnosti/usluga pružale individualno.

Stručnjaci su provodili aktivnosti u gotovo 90% projekata/programa, dok su laici sudjelovali u provedbi aktivnosti u 40% projekata/programa. Od stručnjaka, u provedbi su bili najzastupljeniji različiti zdravstveni radnici (liječnici, ljekarnici, medicinske sestre i sl.) i psiholozi, a najmanje zastupljeni sportski treneri, kineziolozi i kineziterapeuti.

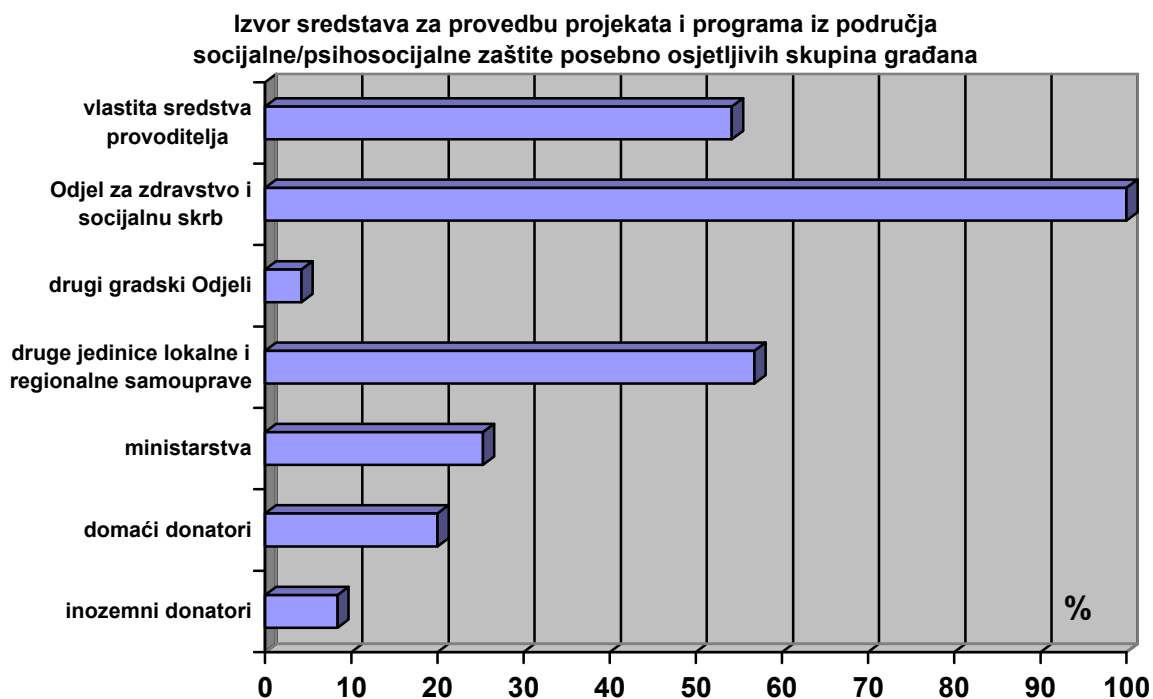
Stručni provoditelji projekata i programa iz područja socijalne/psihosocijalne zaštite posebno osjetljivih skupina građana

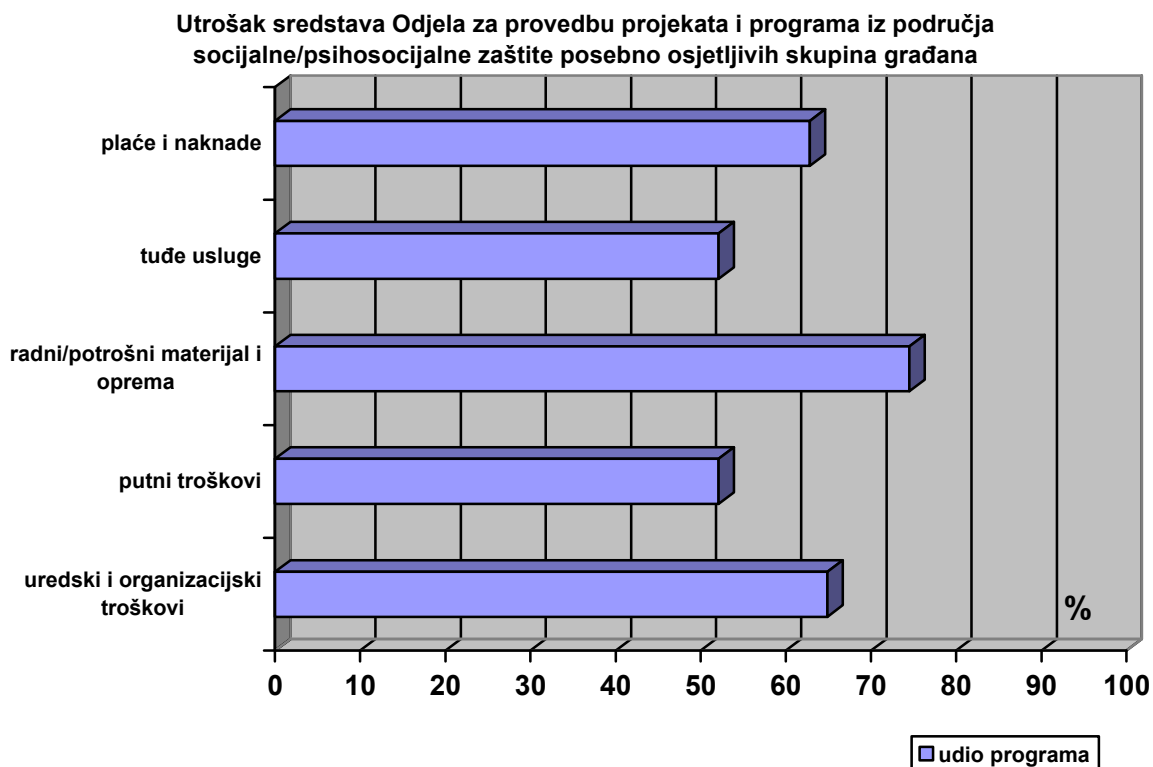
Za plaću ili naknadu (na profesionalnoj razini) aktivnosti je provodilo ukupno 319 osoba, a na volonterskoj razini 1.402 osobe. Ukupno su tijekom cijele protekle godine odradili 147.282 radna sata, ili u prosjeku 500 sati po projektu/programu, odnosno cca 86 sati po osobi koja je sudjelovala u provedbi.

Uz Grad Rijeku, Odjel gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb provedbu navedenih projekata/programa omogućile su druge jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (npr. PGŽ, druge općine i gradovi), sami provoditelji i u znatno manjoj mjeri drugi gradski Odjeli, ministarstva, domaći i inozemni donatori.

Sredstva dobivena od Odjela više od 70% provoditelja koristio je za podmirenje troškova radnog/potrošnog materijala i opreme, njih nešto više od 60% za uredske i organizacijske troškove i troškove plaća i naknada, a oko 50% i za tuđe usluge i putne troškove.

5. Potpora aktivnostima senzibilizacije javnosti za socijalno osjetljive skupine građana i njihovog osnaživanja

Kako bi građane Rijeke upoznali sa socijalnim uslugama koje su im dostupne, **provoditeljima Socijalnog programa Grada Rijeke** osigurano je **besplatno korištenje različitih gradskih prostora** (gradska vijećnica, mjesni odbori, Centar Zamet, gradski štandovi) i **informatičke tehnologije** za prezentaciju njihovih projekata, programa i akcija: projekt Srdoči - zajednica u kojoj nismo sami (projekt dobrosusjedske i međugeneracijske solidarnosti) Udruge umirovljenika Rijeka; preventivni programi Zajedno više možemo Odsjeka za prevenciju Ministarstva unutarnjih poslova; program zaštite mentalnog zdravlja Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije; objavljivanje 10. zbornika "Djeca i konfliktni razvodi" koji objedinjuje priopćenja sa stručnih rasprava koje je proteklih godina organizirala pravobraniteljica za djecu u Rijeci; edukativno-iskustvene radionice "Škola za razvedene roditelje" i keramičarske radionice Doma za dnevni boravak djece "Tić".

Također, u gradskoj vijećnici održano je nekoliko stručnih predavanja, okruglih stolova i tribina vezanih uz socijalnu tematiku: predavanje "Kako osnažiti djecu da budu sigurna, jaka i slobodna - prevencija zlostavljanja djece primjenom CAP programa"; dvodnevni skup pružatelja usluga u socijalnoj skrbi iz Hrvatske u sektoru usluga za osobe s invaliditetom; okrugli stol "Ljudska prava ovisnika i beskućnika u Primorsko-goranskoj županiji"; tribina "Društvo bez stigme"; tribina "Klubovi liječenih alkoholičara – jučer, danas, sutra".

U gradskoj vijećnici svečano su obilježene deseta obljetnica stručnog djelovanja "Tića" i pružanja stručne pomoći i podrške zlostavljanoj i zanemarenoj djeci i njihovim obiteljima i završna svečanost projekta "Znanje bez granica" Centra tehničke kulture.

U Centru Zamet održan je završni događaj (prigodni program edukativnog, zabavnog i sportskog sadržaja) preventivne akcije "Živim život bez nasilja", koja se provodi s ciljem podizanje svijesti građana o važnosti prijavljivanja nasilja u obitelji i izgradnje kulture nenasilja među mladima.

S istim ciljem organizirane su brojne **konferencije za medije** u Informativnom centru Grada Rijeke, na kojima su predstavljeni projekti Udruge Portić "Pripovjedač/ica priča u Dječjoj bolnici Kantrida" (osnaživanje hospitaliziranog djeteta i njegovih roditelja kako bi se smanjile negativne posljedice hospitalizacije na dijete i obitelj), "Znanjem bez granica" Centra tehničke kulture Rijeka, „Helping hand – izgradnja kompetencija žena za profesionalnu njegu djece i starijih osoba“ čiji je nositelj riječka podružnica Hrvatskog zavoda za zapošljavanje; najavljen novi ciklus neformalnog obrazovanja za osobe starije od 50 godina u okviru projekta Sveučilište za treću dob; predstavljen novoosnovani Klub žena liječenih od ginekoloških malignih bolesti "Mirta" Lige protiv raka Primorsko-goranske županije i humanitarni projekt "Kapi života" kojeg organiziraju studenti Medicinskog fakulteta.

Nadalje, pružena je **potpora obilježavanju Svjetskog dana bolesnika** (prezentacija rada Centra za palijativnu skrb Doma zdravlja Primorsko-goranske županije), **Svjetskog dana autizma** (puštanje balona na Korzu čime se simbolično ukazuje na broj osoba s autizmom i na potrebu realizacije njihovih prava u zajednici, organizacija prodajne izložbe radova djece – polaznika Centra za autizam i humanitarnog koncerta), **Međunarodnog dana obitelji** (prezentacija Skloništa za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja Udruge za zaštitu obitelji Rijeka), **Međunarodnog dana djece žrtava nasilja** (podizanje svijesti o problemu nasilja nad djecom te upoznavanje građana s mogućnostima dobivanja stručne pomoći i podrške, kao i cjelokupnim radom "Tića"); **Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama** (dijeljenje prigodnih materijala na Korzu, najava programa Savjetovališta i skloništa za žrtve obiteljskog nasilja), **Međunarodnog dana borbe protiv siromaštva** (karitativna akcija Socijalne inicijative Franjevačke mladeži - Frame "Mladi protiv gladi – Socijalna samoposluga"), **Međunarodnog dana starijih osoba** (prijam delegacije Udruge umirovljenika Rijeka, pokroviteljstvo nad stručnim skupom "Primjeri dobre prakse u brizi za starije osobe PGŽ i inicijative za unaprjeđenje", izložba sudionika kreativnih radionica 50+, sudjelovanje na 6. županijskom festivalu športske rekreacije osoba starije životne dobi, besplatna predstava Zijaha Sokolovića "Međugre 0-24" za umirovljenike, humanitarni

koncert "Tisuće srca kuca za vas" s ciljem prikupljanja sredstava za Centar za rehabilitaciju djece s oštećenjima u razvoju "Fortica" u Kraljevici, susret pjevačkih zborova Rijeke, Čakovca i Karlovca te memorijalni šahovski turnir "Ivan Farkaš"), **Međunarodnog dana osoba s invaliditetom** (organizacija 8. Festivala stvaralaštva i postignuća djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom, humanitarno-prodajna izložba radova, predstavljanje letka "Sport osoba s invaliditetom u Rijeci"), **Svjetskog dana prevencije zlostavljanja djece** (organizacija radionice "Mreža znanja za sigurno korištenje interneta i mobitela" Doma za djecu Tić) i **Međunarodnog dana volontera** (sve tri nagrade "Volonteri godine" Udruge za razvoj civilnog društva Smart dodijeljene su volonterima udruga koje sudjeluju u provedbi Socijalnog programa Grada Rijeke - Klub žena operiranih dojki "Nada" Rijeka, Udruga osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Rijeka i Udruga umirovljenika Rijeka). Za ove aktivnosti utrošeno je 30.853,37 kuna.

Uz to, pružena je **potpora organizaciji i drugih javnih manifestacija**: Malonogometni turnir "Bez predrasuda II.", povodom obilježavanja 3. godišnjice osnutka riječkog Prihvatilišta za beskućnike; Dan narcisa - cvijetom narcisa protiv raka dojke radi podizanja svijesti javnosti o karcinomu dojke i svim problemima s kojima se oboljele žene susreću i prikupljanja sredstava za uređenje bolničkog parka kako bi se oboljelima koji se liječe u KBC-u Rijeka olakšao boravak u bolnici. Također, u okviru **humanitarne akcije** Riječkog karnevala izdvojeno je 41 tisuću kuna za Prihvatilište za beskućnike "Ruže sv. Franje".

Povodom uskršnjih **blagdana** i Sv. Nikole, prigodnim slatkim paketićima **darovalo se djecu i odrasle smještene u ustanovama koje skrbe o osobama s teškoćama u razvoju i određenoj kategoriji djece s posebnim potrebama**. Tim se prigodama podijelilo ukupno 1.600 slatkih paketića djeci i odraslima u Centru za odgoj i obrazovanje, Centru za rehabilitaciju Rijeka, Dječjem vrtiću Rijeka (PPO Vežica, Veseljko, Maestral, Belveder, Potok, Zvonimir Cviić, Gardelin i Krnjevo), Centru za autizam, OŠ "Gornja Vežica" (Odjel za djecu oboljelu od cerebralne paralize), OŠ "Pećine" (Odjel za djecu s oštećenjem vida), Ekonomskoj školi "Mijo Mirković" (Odjel za djecu oboljelu od cerebralne paralize), Domu za djecu I. B. Mažuranić, Centru za rehabilitaciju "Slava Raškaj", Caritasovom domu za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja, Udruzi za zaštitu obitelji - Rijeka (U.Z.O.R.), Domu za odgoj djece i mladeži, te Domu za poludnevni boravak djece "Tić".

Također, povodom božićnih i novogodišnjih blagdana, **umirovljenicima** s najnižim mirovinama (do 1.400,00 kuna mjesečno) dodijelili su se **poklon-bonovi u vrijednosti od 300 kuna**, za nabavu prehrambenih artikala. Radi se o 1.200 umirovljenika, koji su bonove dobili na kućne adrese, a mogli su ih koristiti tijekom mjesec dana u trgovinama "Brodokomerc nova" d.o.o. Rijeka. Za blagdansko darivanje socijalno ugroženih utrošeno je ukupno 384.436,52 kune.

Sudjelovalo se u **nabavi** (sufinanciranje u iznosu od 42.417,85 kuna) **prilagođenog kombi vozila za prijevoz osoba s invaliditetom**, za potrebe članova Udruge invalida distrofičara, te nastavile otplaćivati rate leasinga za tri kombija za potrebe korisnika udruga u iznosu od 190.650,29 kuna, kao i osigurali određeni uvjeti (rad spasioca i higijenske potrepštine za što je izdvojen iznos od 82.429,87 kuna) na osnovi kojih je, između ostaloga, **plaža za invalide Kostanj na Biviju**, zaslužila **prvu riječku plavu zastavu**.

Također, pružena je **potpora kandidiranju** projekta tvrtke Centaroprema RE&ZIN "Osobe s invaliditetom i model sustava podrške za poboljšanje njihovog pristupa tržištu rada", na **natječaj EU** u okviru komponente IV programa IPA "Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina". Za provedbu projekta dobivena su bespovratna sredstva EU u iznosu od 74.585,37 EUR, a Grad Rijeka obvezao se osigurati sredstva od 7.125 EUR, te stručnu i tehničku podršku za provedbu određenih promotivnih aktivnosti. Odjel je sudjelovao i u pripremi Grada Rijeke na uključivanje u projekt Europske unije EGOV4U čiji je cilj poticanje korištenja informacijsko-komunikacijske tehnologije kod socijalno ugroženih i socijalno isključenih skupina stanovništva.

Ukupno je za Socijalni program Grada Rijeke u protekloj godini utrošeno 44.863.320,06 kuna.

Slijedom navedenog, predlaže se Gradonačelniku Grada Rijeke da donese slijedeći

z a k l j u č a k

1. Prihvaća se informacija o provedbi Socijalnog programa Grada Rijeke u 2010. godini.